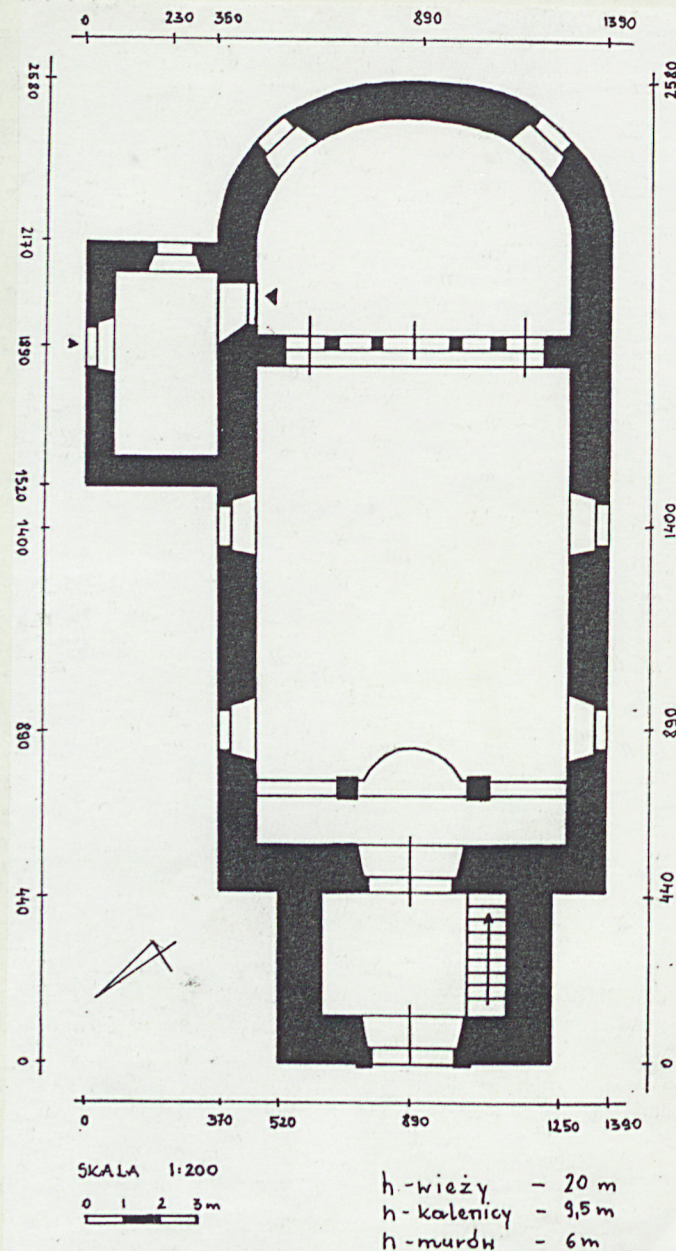
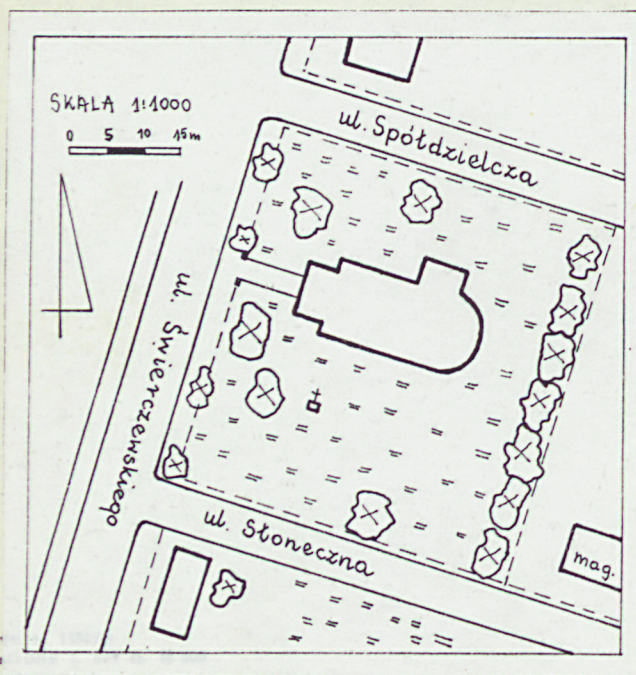

1. Obiekt
CERKIEW PAR. GR.-KAT. P.W. ŚW. MICHAŁA, OB. CERKIEW FIL. PRAWOSŁ.
P.W. ŚW. MICHAŁA ARCHANIOŁA

2. Czas powstania
1836

3. Miejscowość
ZAGÓRZ

11. Zdjęcia rzut, przekrój, sytuacja, orientacja

4. Adres
PRZESUDSKIEGO
przy ulicy Świerczewskiego/
nr hipoteczny

5. Przynależność administracyjna
województwo krośnińskie
gmina Zagórz
pow. SANOK

6. Poprzednie nazwy miejscowości

7. Przynależność administracyjna
przed 1 VI 1975
województwo rzeszowskie
powiat bieszczadzki

8. Właściciel i jego adres
Par. prawosł. w Sanoku,
diec. sanocka

9. Użytkownik i jego adres
J.W.

10. Rejestr zabytków
Nr A-198 data 30.09.1959

Pierwotna cerkiew wzmiankowana jest w 1761 roku. Obecna zbudowana została w 1836 roku. Gruntowne odnowienie świątyni miało miejsce w 1925 roku. Remontowi poddana została kopuła wieży. Pod koniec lat 30-tych ściany cerkwi były otynkowane, z dekoracją rustykalną w obrębie korpusu. Po II wojnie do 1956 roku świątynia nie była użytkowa. Od 1956 roku do dziś jest administrowana przez parafię prawosławną. Cerkiew prezentuje cechy klasycyzmu józefińskiego.

Cerkiew usytuowana w centrum Zagórza, niedaleko dworca PKP u zbiegu ulic Spółdzielczej i Słonecznej z główną - Świerczewskiego, na prostokątnej działce, na płaskim terenie, ogrodzona siatką metalową. Otoczona fragmentarycznie zachowanym kręgiem drzew. Orientowana.

Materiał, konstrukcja - cerkiew murowana z kamienia polnego. Węgary i sklepienia okien, oraz gzyms wieńczący wykonane z cegły. Ściany otynkowane, z dekoracją rustykalną w obrębie korpusu, gładkie w obrębie wieży. Stropy belkowe z podsufitką. Wieża dachowa konstrukcji storczykowej, stężona krzyżami św. Andrzeja, pozostałe dachy krokwiowo-płatwiowe pokryte blachą. Górna kondygnacja wieży konstrukcji słupowo-ramowej. Wieżyczki konstrukcji słupowo-zastrzałowej, obite blachą na krążynach. Posadzki betonowe w nawie i zakrystii, w prezbiterium z cementowych płytek 6-bocznych. Chór muzyczny wsparty na dwóch kolumnach drewnianych. Parapet wybruszony na osi, odeskowany - łączenia na wpust i pióro, ujęty górą profilowanym gzymsem, ozdobiony polichromią olejną. Schody drewniane, policzkowe, 1-biegowe. Otwory drzwiowe prostokątne przesklepione odcinkowo, rozglifione. Drzwi spągowe opierzone 1 i 2-skrzydłowe. Do babińca drzwi płycinowe, przeszkłone, 2-skrzydłowe. Otwory okienne prostokątne przesklepione pełnym łukiem, rozglifione, przysadziaste w formie. Okna krosnowe z podziałem szczeblinowym, metalowe. W wieży drewniane żaluzje oraz okienka o wykroju półkolistym. Otwór okienny zakrystii zamknięty prostym nadprożem.

Rzut - prezbiterium równe szerokością z nawą, wyodrębnione tylko wewnątrz kulisowymi pilastrami, zamknięte półkolistą, spłaszczoną absydą. Od strony pn. zakrystia dostępna z wnętrza i z zewnątrz, przedsionek węższy ze schodami prowadzącymi na chór i na wieżę. Wieża 2-kondygnacyjna.

Bryła - korpus o jednolitej wysokości nakryty dachem 2-spadowym o równej kalenicy, nad prezbiterium przechodzącym w sferyczny. Nad nawą wieżyczka na sygnaturkę, 6-boczna, ze spłaszczonym, baniastym hełmem, z latarnią, górą obwiedzioną profilowanym gzymsem i zwieńczeniem o cebulastym kształcie. Wieża 4-boczna, w I kondygnacji murowana, w II drewniana, o zredukowanej podstawie osłoniętej daszkiem okapowym, w III o zredukowanej podstawie 6-bocznej osłoniętej daszkiem namiotowym zwieńczona podobnie jak wieżyczka na sygnaturkę. Wieża osiąga znaczną wysokość. Zakrystia nakryta dachem kalenicowym 3-spadowym.

Elewacje - ściany nie rozczłonkowane architektonicznie. Korpus ujęty wokół profilowanym gzymsem wieńczącym. Obie kondygnacje wieży obwiedzione gzymsem profilowanym, przy czym w wyższej występuje dodatkowo pas denticuli, oraz okienka okulusy. Drzwi frontowe ujęte w prostą, półkoliście zwieńczoną opaskę.

Wnętrze - ściany bez podziałów architektonicznych, pokryte polichromią o motywach architektoniczno-ornamentalnych. Strop obwiedziony niewielkim, profilowanym gzymsem z polichromią o motywach roślinnych ujętych w ramy.

Wyposażenie - ikonostas architektoniczny z XIX w., ławy z pocz. XX w.

Instalacje - elektryczna, wentylacja grawitacyjna.

14. Kubatura	15. Powierzchnia użytkowa	16. Przeznaczenie pierwotne	17. Użytkowanie, obecne
1720 m ³ bez poddasza	195 m ²	sakralne	sakralne
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja		19. stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)	
<p>W 1991 roku przystąpiono do remontu cerkwi. Odsłonięto fundamenty, przeprowadzono roboty zabezpieczające budynek od wilgoci: izolację oraz kanały odprowadzające wodę opadową. Zdjęto część tynków zewnętrznych celem nałożenia nowych, ściany wieży są już otynkowane i pobiałkowane. Brak inwentaryzacji architektonicznej, oraz dokumentacji określającej zakres i rodzaj prac remontowo-konserwatorskich.</p>		<p>Stan techniczny dostateczny. Dolna partia murów i fundamenty są zawilgocone. Olejna polichromia ścian wewnątrz świątyni ulega rozwarstwieniu i złuszczeniu się. Nie stwierdzono zarysowań ani pęknięć w strukturze murów.</p>	
		20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie	
		<p>Wykonać należy odpowiednie dokumentacje potrzebne do prawidłowego przebiegu prac remontowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tynki elewacji odtworzyć tak jak je wcześniej zastano, tzn. nadać im strukturę rustyki. - Oczyszczyć i zabezpieczyć więźbę dachu i wieży. - Chronić należy obrys rzutu, bryłę, gabaryt budynku oraz wszystkie elementy konstrukcji drewnianych, stolarkę a także dekorację ścian. 	

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

24. Uwagi różne

25. Opracował

tekst B.A. Bosakowie XI 1991 r. *Barbara Bosak*
Antoni Bosak

plany, rysunki B.A. Bosakowie XI 1991 r. *Barbara Bosak*
Antoni Bosak

zdjęcia fotogr. A. Bosak 1991 r. *Antoni Bosak*

imię, nazwisko, data, podpis

miejsce przechowywania negatywów

Karta po wypełnieniu podlega ochronie na podstawie przepisów prawa autorskiego

22. Bibliografia

Katalog Zabytków Sztuki w Polsce. Seria Nowa. T.I,
Zeszyt 2, województwo krośnieńskie. Lesko, Sanok, Ustrzyki
Dolne i okolice, op. E. Śnieżyńska-Stolotowa, F. Stolot,
R. Brykowski, K. Kutrzebianka, Warszawa 1982, s. 155-156.

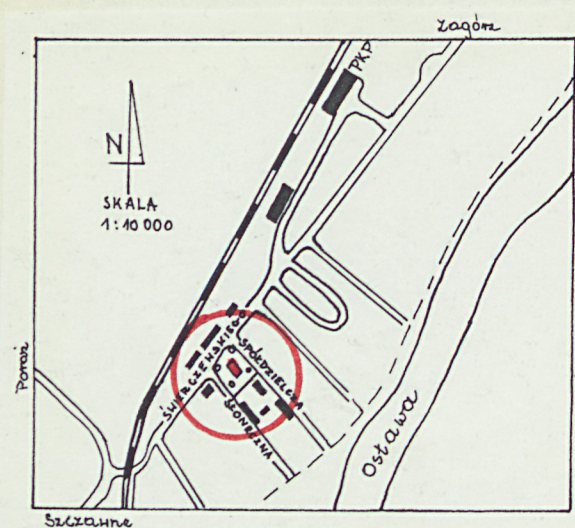
26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

23. Źródła ikonograficzne i fotogramalia (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

Szematyzm greko-katolickiego duchowieństwa apostołskoi
administracji łemkowszczyzny. Lwów 1936, s. 157.

27. Załączniki

1. Miejscowość ZAGÓRZ	2. Obiekt (nazwa jak w karcie) CERKIEW P.W.ŚW. MICHAŁA ARCHANIOŁA	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) plan orientacyjny i 5 zdjęć 1.elewacja frontowa 2.elewacja wschodnia 3.elewacja południowa 4. widok w kierunku prezbiterium 5. widok w stronę przedsionka
--------------------------	---	--

Wkładkę założył: B.A. Bosakowie XI 1991 r.

(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów:

Jed. W.A. Olsztyn z. 133/S
 OZGraf. Z.P. Ostróda z. 676 n. 40 000

Wzór OPZ 1978 r.